

Referat fra møte i Levanger Rotaryklubb

Tid: Tirsdag 11. mars 2025 kl 1830 – 1930.

15 medlemmer og tre gjester møtte.

Presidenten ønsket velkommen til møtet. Han hadde videresendt påminnelse om PELS på Stjørdal 28. – 30. mars til innkommende president May Lis Sjøstad og innkommende sekretær Hogne Heir.

Program: Levangerelva (Levangselva). Kart og bilder v/ Hogne Heir.

Under foredraget viste Hogne mange kartutsnitt og bilder fra Levangerelva og aktivitetene ved elva i gamle dager. Den har sitt utspring i Tomtvatnet og munner ut i Trondheimsfjorden etter 20 km.

I elva er det to kraftverk i drift:

Hansfoss kraftverk ved Reistad, som stod ferdig gjenoppbygget i 1988. Første kraftverk på stedet åpnet i 1913. Hogne viste foto av dette kraftverket som ble drevet mølle om natta og som sagbruk om dagen.

Langåsfoss kraftverk ved Fossen stod ferdig i 1917. 300 meter rør ble utskiftet i 1060. I 2016 ble kraftverket solgt fra NTE til finske SV Vattenkraft og Bekk og Strøm.

I elva er det også to nedlagte kraftverk: Granfoss kraftverk som brant i 1917.

Høgaunfossen e-verk ble bygd i 1915 og nedlagt i 1965.

I elva er det 14 broer og fire demninger: Tomtvassdammen, Reistaddammen, Tvårråsjødammen. Ved Langåsdammen det i 1946 var travkjøring på isen (bilde). Da Langåsdammen ble tømt for vann, kom to gamle brukar til syne.

På kart fra år 1899 over malmbforekomster var det avmerket tre typer gårder av militær interesse: Dragongårder, soldatgårder og husmannsplasser.

På kart av Lorentz D. Kluver var Munkeby kloster avmerket. På et kart av 1881 kunne vi se plasseringen av Nordre Trondhjems Amts Sygehus på Eidesøren, der Levanger RK - som et prosjekt - skal reise ei minnetavle.

Ved Munkrestad var det i 1854 prosjektert ei bru over elva, men det ble intet av.

Ved Nergran var det kraftverk og mølle med fire generasjoner møllere.

På et bilde av løpestreng over elva fikk vi se at folk satt en kasse folk satt i og drog seg over elva. Festene for strengen på begge sider finnes ennå.

På et bilde etter bybrannen i 1897 kunne vi se en mur som var oppbygd langs elva.

Jernbane fra Hell i 1902.

Etter Verdalsraset i 1893 flyttet Verdalsbruket sin virksomhet til Levanger. Tømmer, kappet i spesiell lengde, ble sendt til England for bruk i kullgruvene.